

2016-06-21

Kulturdepartementet

Remissvar SOU 2016:5 – *Låt fler forma framtiden!*

RFSL, Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter, välkomnar möjligheten att inkomma med remissvar på betänkandet SOU 2016:5, *Låt fler forma framtiden!*, från 2014 års demokratiutredning.

Avsaknad av hbtq-perspektiv

RFSL kan konstatera att utredningen i stort sett saknar hbtq-perspektiv och det gör det svårt för oss att alls kommentera de enskilda delarna av analysen och de föreslagna åtgärderna.

Utredningen lyfter frågor kring representativitet och faktorer som gör att vissa personer i mindre utsträckning deltar i det demokratiska beslutsfattandet, till exempel unga, kvinnor, utrikes födda och personer med funktionsnedsättningar. I direktiven anges att utredaren är fri att utreda och föreslå andra åtgärder i syfte att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin och att stärka individens möjligheter till delaktighet och inflytande. Hbtq-personers utsatthet är välkänd och faktorer som sämre ekonomi, lägre deltagande på arbetsmarknaden och högre ohälsa samvarierar med de problem som utredaren lyfter. Det är därför troligt att ett hbtq-perspektiv hade varit givande i analysen. Utifrån denna bakgrund är RFSL starkt kritiskt till att utredaren valt bort ett sådant perspektiv och inte inbegripit hbtq-personer som grupp i analysen.

Utestängande normer

Personer som ses som avvikande och som bryter mot normer har svårare att ta plats i organisationer och utestängs ofta aktivt från beslutsfattande rum och processer. Även i de fall där individer som bryter mot normer ges plats i politiskt beslutsfattande kan det ändå vara svårt att lyfta och få gehör för frågor som kan kopplas till bland annat sexualitet, könsidentitet och könsuttryck.

Även om utredningen inte ska lyfta maktstrukturer i samhället så finns det inte något förbud mot att analysera individers möjligheter att delta i demokratiska processer utifrån ett normkritiskt perspektiv och föreslå åtgärder utifrån det. Vår uppfattning är att utredningen hade vunnit på en sådan analys. RFSL rekommenderar också att framtida statliga utredningar kring demokrati även analyserar maktstrukturer i samhället.

Finansiering av politiskt deltagande

Möjligheter för organisationer och folkrörelser att delta i demokratiska processer styrs till stor del av resurser i form av erfarenhet, tid och personal. RFSL kan konstatera att hbtq-organisationer med små resurser, ungdomsorganisationer eller organisationer där förtroendevalda ofta byts ut får sämre möjlighet att ta plats.

Det är olyckligt att de partipolitiska hbtq-organisationerna delar på samma bidragspott för statsbidrag som övriga hbtq-organisationer. Bidragen fördelas enbart efter storlek där de partipolitiskt kopplade organisationerna har helt andra möjligheter att växa jämfört med föreningar som inte har partier som stöttar dem. RFSL förordar istället att det organisationsstöd till hbtq-organisationer, som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) ansvarar för, fördelas på liknande sätt som gäller för kvinnors organisering, där de partipolitiskt kopplade organisationerna får medel enligt en egen ordning.

Brist på lagförslag

Utredaren föreslår åtgärder som i många fall kräver lagändringar, utan att för den skull ge förslag på hur dessa skulle kunna se ut. Istället kommer det att krävas ytterligare utredningar för att komma vidare. RFSL ser detta som en svaghet i utredningen och hade istället önskat fler förslag på nödvändiga lagändringar.

Magnus Kolsjö
Vice förbundsordförande

Niclas Sandin
Förbundskassör